

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 29., ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Nyílt levél

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter urhoz.

Nagyméltóságú miniszter ur!

Fővárosi 900 fodrászmester napról-napra való törvénytelen zaklatása adja a bátorságot, hogy Nagyméltóságodhoz forduljunk panaszunkkal azon híszemben, hogy az meghallgatást nyerend.

Az 1907. évi XIX. t. c. értelmében ipartestületünk kebelében volt betegsegélyző-pénztár beolvadt az országos munkásbiztosító-pénztárba, a hol is a fodrászmesterek, — úgy látszik politikai okok miatt — büntetésben részesültek.

A pénztár a fodrászsegédek a még érvényben levő általános munkásbetegsegélyző-pénztár alapszabályaiban foglalt díjtáblázat 4-ik osztályába, tehát a legmagasabb fizetési osztályba sorozta be, heti 86 fillér járulékkal.

A pénztár a törvényt és az életbeléptetési rendeletet teljesen figyelmen kívül hagyta. De figyelmen kívül hagyta az általuk 1904/07. sz. alatt kibocsátott körlevélben foglalt napibér osztálytáblázatot is. Mert a szerint is azok, akik napi 3 koronánál nagyobb fizetésben nem részesülnek, a 3-ik osztályba tartoznak, de ide leendő sorozásukat rendeli el az 1907. évi XIX. t. c. 24. §-ának 2-ik bekezdésében foglalt parancsoló intézkedés is. 1400—1500 fodrászsegéd között — legfeljebb talán 10 hölgy-fodrászsegéd kivételével — egyetlen egy sem található, a kinek fizetése a napi 3 koronát túlhaladná, sőt a legtöbb esetben azt meg sem közelíti.

Teljesen világos, hogy a budapesti fodrászmesterek törvényellenes megterhelésben és ebből kifolyólag jogtalan zaklatásban részesülnek. Hogy céltudatosan teszik ezt velünk, kitűnik abból, hogy több szaktársunk panaszát, akik a pénztárnál orvoslást kerestek, elutasították, legtöbbjét azzal, hogy menjen panaszra Kossuth Ferenchez.

Im, mi szót fogadtunk, mert szent meggyőződésünk, hogy jó helyen járunk, mikor Nagyméltóságos miniszter urhoz fordulunk. Kérjük, hogy a törvény rendelkezései figyelembe vétessenek. Szomorú dolog lenne, ha a törvény nem lenne törvény bizonyos körök önkénye ellen. Mi is, bármilyen porszemei is, de részesei vagyunk az államot fenntartó adózó társadalomnak, s joggal tiltakozhatunk, hogy ne érjen bennünket büntetés, ha hazánkat szeretve, azt megtagadni nem akarjuk s ha segedeinket is a magyar haza iránti önfeláldozó szeretetre buzdítjuk, bátorítjuk s a ragaszkodó hazafias érzésben holtig megtartani óhajtjuk. Tiltakozunk az ellen, hogy egyes emberek önérdékéért, egy egész szakmát lehessen megterhelni; jog- és törvénytelenül.

Ország-világ hangzik a tetszetős jelszótól: „Jogot a népnek“, de hogy a népet az istent és hazát tagadó, a becsületet, tisztességet, egyéni szabadságot sárba tipró, a nemzetközi-elv és osztálygyűlölet alapján erőszakoskodó individuumok képeznék, — s az ellenkező nézetet valló és az országnak nagy többségét képező egyének e jogból ki volnának zárva: ezt vagyunk bátrak a leghatározottabban kétségbe vonni. Erős hitünk és meggyőződésünk, hogy jogállamban élünk, a hol a törvény előtt nemcsak akkor kell meghajolni, ha az bizonyos előnyöket biztosít, — de akkor is, a midőn kötelességeket állapít meg.

A budapesti kerületi munkásbiztosító pénztár e törvényellenes intézkedésével úgy viselkedik, mintha államot képezne az államban; egyszerűen fitytyet hány a törvénynek, s dacára annak, hogy az állami munkásbiztosító hivatalnál, mint felettes hatóságnál még szeptember hóban panaszt tettünk s e panaszunk tudomásvételéről 1282/907 határozatával bennünket értesített is, — jogorvoslatot mai napig sem nyertünk, hanem a törvény arculcsapásával napról-napra ki vagyunk téve a jogtalan zaklatásnak.

Szaktársak! Minden üzleti szükségletünket a raktár szövetkezetünkben szerezzük be, a hol is mindamellett, hogy bevásárlásainkkal önmagunkat támogatjuk, mégis mindent olcsóbban kapunk. *Újdonságokban:* Lószőr hajbetétekben, pipere szappanokban, vasmelegítő szeszlámpákban, fogmosó vizekben, illatszerekben nagy raktár tartatik.

Nemcsak a budapesti kerületi munkásbiztosító-pénztár által pökhendi módon Nagyméltóságodhoz történt utasításunk folytán, de a kényszerű és tarthatatlan helyzet által is sarkalva fordulunk tehát Nagyméltóságodhoz, mint az 1907. évi XIX. t. c. megalkotójához, 900 fővárosi borbély- és fodrász kisiparos nevében tiszteletteljesen kérve:

méltóztatnék a rajtunk és segédeinken esett jogsérelemről tudomást véve, sürgősen utasítani a budapesti kerületi munkásbiztosító-pénztárt, hogy a fodrászsegédeket is az 1907. évi XIX. t. c. 24. §-ának 2-ik bekezdése értelmében a tényleg élvezett napibérek alapján sorozza az átlagos napibér-osztályokba s a f. évi július 1-seje óta jog- és törvényellenesen beszédett többletjárulékokat fizesse vissza.

Mint adófizető polgárok csakis azt kérjük Nagyméltóságodtól, hogy a szentesített törvény intézkedéseinek méltóztatásuk érvényt szerezni s ezáltal helyreállítani a törvény iránti köteles tiszteletet és engedelmisséget, a mely — a látszat után ítélve — a budapesti kerületi munkásbiztosító-pénztár egyes alkalmazottainál nagyon is ingoványos talajon áll.

Budapesten, 1907. december hó 15-én.

Megkülönböztetett tisztelettel

A budapesti fodrászmesterek megbízásából

Paulik József
fodrászmester

A hajhullás.

O. H. P. Silber német író „Praktische Diätetik“ című könyvéből a „Hajhullás valódi okai“ ismertetésével foglalkozó cikkét a következőkben ismertetjük. A főt nevezett író is, mint sok más, legelső sorban a fodrásztermekben

szerzett hajbetegségnek tulajdonítja a hajdisz tönkrehajtását; valószínűleg az ott mintegy rajokban csak úgy repülő hajbacillus ragályos voltának csálhatatlan teoriáját elfogadva. Legföllebb hozzáteszi még, hogy avassá lett olaj és pomáde is okai lehetnek a hajhullásnak és azután mégis, mintegy önmagát megcáfolva, így folytatja az innen túl már igen okos fejtegetéseit:

Valószínűleg eljövendő ismét azon idő, melyben a férfivilág is megint copfokat fog viselni, mert az utóbbi évtizedben mindjobban fölismerték, hogy a gyakran való rövidre nyíras a hajzatot és annak talaját meggyöngíti és így a hajhullást elősegíti. Kalapjaink és fejrevalóink ezidőszerint még nagyon kezdetlegesek, mert ezek sok esetben egyedüli okai a hajbetegségeknek és így a rögtön beálló hajhullásnak is. Ezt már nem egy katona vagy cilindres ur tapasztalhatta.

Azonkívül a hajhullásnak sok esetben való okozói a fejkorpa és fejbőrhámozása is.

Ezek ellen dr. Lassárnak egy igen hasznos gyógyszerét ajánljuk: 50 gr. vazelin, 1 gr. acido phenico, 5 gramm Europe preepta és néhány gramm szagosító olaj.

Egy igen hasznos és megbízható fejbőlpedig, a mely a legmakacsabb esetekben is sikerrel használható, a következő alkatrészekből van összeállítva: 100 gr. tiszta szesz, 150 gr. víz és 5 gr. szénsav ammoniak. Ezen vegyület vizsinü folyadék, melylyel a fejbőr háromszor naponta bedörzsölendő, de mindannyiszor fölrazandó. A dörzsölés alkalmával úgy habzik, mint a szappan, a mi a bőr érintését igen megkönnyíti.

Ujabb időben a fejbőlpedig használatát inkább ajánlják, különösen a korpa és bőrhámlás ellen, de minden 5—6 nap utáni használatát egy-egy napi szünet kövesse, a mikor is a haj olajjal kissé bekenendő, hogy az tulságosan ki ne száradjon. Továbbá egvszer hetenkint langyos víz- és szappanosítás is használandó.

A meghasadt hajvégeket le kell vágni és ha nagy szárazság mutatkozik, hajolajjal kell, de nagy mérséklettel, bekenni.

A borbély- és fodrászipar történetéből.

A «Fodrász Ujság» tárcája.

Írta: Deffert János.

(Folytatás)

A városi hatóságoknak a köztisztaság iránti élénk érzékére vall, a Nagyszombatban a XV. században divatozott azon szokás, hogy a városi építkezéseknél dolgozó kőművesek és ácsok szombatonként a várostól nem borraivalót, hanem fürdőpénzt (badgeld) kaptak. E szokást Németország területén és Ausztriában éppen úgy, mint a sváb felföld vagy a Raina-mellék városaiban és Lengyelországban is találjuk.

A fürdőzők céhszerű szövetkezéséről Magyarországon ezen korban határozottan mit sem állíthatunk, de a felhőzöttakban kétség kizárva látjuk, hogy a fürdőket gyakorlott mesterekre bízni már rendes dolog. Az Eperjesen 1498. óta oly sűrűn emlegetett magisterek fürdőmesterekre vallanak. Németországból jöttek-e azok, vagy már itt képeztettek ki céhszerűen? Bajos volna eldönteni. Tekintve, hogy egy városban 11 évi időközben 4 magistert találtunk említve, ez utóbbi is lehetséges, de nem valószínű. Annyi bizonyos, hogy a fürdőzőket ebben a korban a gyógyászat terén nem

tarthatjuk csekély jelentőségűeknek, tudva, hogy Németországban akkoriban a fürdőzők éppen úgy végeztek kisebb sebészi műtéteket, mint Francia- és Olaszországban.

De térjünk vissza az orvosokhoz, sebészekhez, borbélyokhoz, fürdőzőkhöz, a kik a sebészet révén ezentúl a legcifrább összevisszaságban élnek egymással.

Az élet vándorlása kezdetétől a kereszténység befogadásáig szakadatlan harcok közt töltött emberiség éppen úgy folytonosan ki volt téve a külső sérülések veszélyének, mint a keresztes hadjáratok lovagjai. Ha a gyakorlati sebészetnek a középkorban a keresztes hadjáratok adtak lendületet, úgy természetes, hogy a sebészet akkor élte át virágkorát; alkalmat is nyújtottak a bő sebesülések a gyakorlat megszerzésére. Tisztán a tapasztalati ismeretek alapján, egymástól eltanulva, gyakorolták a sebészetet egyes kasztok s ezen tapasztalati ismeretek átöröklődtek a keresztény korra is. Egész Európában látjuk a XIII. század elejéig, hogy a sebészetben egyes gyakorlottabb mesterek képezik ki tanítványaikát és segédeiket, míg a kellő ügyességet megszerelve, szintén mesterekké és tanítókká, illetve tanítómesterekké lettek.

A görög és római orvosok írataiból a középkor arab és olasz orvosai is megismerkednek a sebészettel úgy, amint annak elveit azoknál találják. Ezentúl az orvosok is és pe

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

A hajkenőcs (pomade) a bőrlikacsokat betömi és emiatt legfőképpen gyermekeknél ajánlható.

Az oly nagyon kellemetlen „szakállpelyeg” nőknél jelenleg már majdnem kizárólag, és pedig fájdalom nélkül, elektromosság segítségével távolíttatik el.

A haj őszülése ellen nagy sikerrel tojásolajt használnak, mely az életkorra való tekintettel egyszer vagy kétszer hetenkint, makacs esetekben pedig mindennap a fejbőrré dörzsöltetik.

Ökörköröm-olaj kén- és vastartalmánál fogva fokozatosan festi az ősz haját ismét feketére vagy legalább sötétebbre. Dióhéjának és cipressleveleknek a frissen kipréselt leve is festi, illetve sötétíti az ősz haját. Ha pedig pokolkő-oldattal akarunk festeni, akkor a haj előbb meleg vízzel, szappannal és szódával mosandó; e en szert vigyázattal kell használnunk.

A copfnak korszakában sokkal kevesebb mértékben lépett fel a kopaszság és akkoriban azt kizárólag a kicsapongó életmód kifolyásának tekintették. A világos-szőke haj sokszori vágatás következtében sötétebb színt ölt és tehát sokkal több szőke férfi is volna, ha azok haját fiatal korától fogva rövidre nem nyiratták volna. És ez áll nem csak a hajnál, hanem a szakáll- és bajusznál is. Ritkán leborotvált szőke bajusz a legmagasabb kor eléréséig is szőke marad. A szappan a hajnövesnek hátrányára van, mert ez, edző sótartalmánál fogva a hajnak természetes zsirját felémészi. Ily szappan az arc bőr zsirját is tönkre teszi és ilyen formán az arcszín hátrányára is van.

Joszt Péter.

A haj halványítása.

A haj között csak legritkábban találkozunk szép arany-szőke, vagy fehér hajjal; valóban, ha mesterségesen nem tudnánk előállítani őket, szinte megfizethetetlenek volnának.

A természetet, mely nagyon takarékosan bánik a tiszta világos színekkel, szép asszonyok kívánsága szerint ma már sikerrel lehet megjavítani és minden szakember könnyen

dig nemcsak a világiak, hanem az egyháziak is foglalkoznak vele. II. Frigyes császárnak 1224-iki szabályzata értelmében az orvosok kötelesek voltak kirurgiát is tanulni. Ugyanazon rendelet szerint a sebészetre készülőknek legalább egy éven kellett az egyetemen kirurgiai előadásokat, különösen anatómiát hallgatniok és három tanár meg a saját nemzetökbeli prosindicus és prorektor előtt latin nyelven vizsgát tenniök; így lettek első osztályú kirurgusokká. A második osztályuaknak elég volt két tanár előtt olaszul vizsgázniok. Az ilyen okleveles kirurgusok száma azonban rendszeren csekély; a legnagyobb részök csak gyakorlatilag képzett. Ez utóbbiak közé tartoztak a mesterségüket házalás útján gyakorló borbélyok meg a fürdőházakban működő fürdőzők.

De dacára II. Frigyes császár fenti rendeletének, az orvosok még sem tudtak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a sebészetet az összes gyógytudományok egyik ágának tekintsék. Eltelve attól az eddigi naiv előítélettől, hogy a sebészet gyakorlása, melyet mint megvetett foglalkozást, borbélyokkal, fürdőzőkkel és sebészekkel közösen kell üzniök, méltóságukon aluli dolga, Európaszerte erős ellenállásra készültek. A dolog annyira fejlődött, hogy 1350-ben a tudomány baccalanrensei fogadalmat tettek, hogy a jövőben semmiféle, társadalmi állásukat megalázó sebészeti műtétet végrehajtani nem fognak. (Folyt. köv.)

állíthat elő különféle mesterséges eljárásokkal, világos haját a sötétből.

A haj halványításához superoxydot használnak, de ezzel is csak úgy érhető el a kívánt siker, ha az eljárást ismerik és nem sajnálják a fáradságot attól, hogy többszöri kísérletezések után szerezzék meg a szükséges gyakorlatot.

Íme itt adjuk a legszükségesebb utasításokat:

A haj halványításához lehetőleg frissen vágott, esetleg kihullott haját; az arany-szőkét a vörös hajból kapjuk. Természetesen oly vörös haját értünk, melyet már nem lehet használni, hanem meg kell festeni.

Az átfestendő haját mindenekeelőtt jól megmossuk, kiszáritjuk és minden zsiradéktól megszabadítjuk. Miután így teljesen tisztává lett a haj, superoxid és szalmiákszesz oldatba tesszük és pedig úgy, hogy a folyadék teljesen befödje a haját. 10 dakagramm hajhoz egy üveg-tartályba $\frac{1}{4}$ kilogramm superoxydot veszünk és 2 dekagramm szalmiákszeszt és 5 óráig hagyjuk a haját ebben a folyadékban.

Ezen idő alatt jó melegnek és gondosan befödve kell lennie az üvegedénynek.

Most kivesszük a haját, megmossuk langyos vízben, melybe egy kis szalmiákszeszt öntöttünk és a szabad levegőn száradni hagyjuk, hol csakhamar gyönyörű arany-szőke színt kap. Ha valamivel világosabb színt akarunk, úgy megismételjük az egész eljárást. Ha azt akarjuk, hogy csak egy kicsivel legyen világosabb a haj színe, akkor a superoxydot desztillált vízzel keverjük, miáltal a halványító erő csökken.

A fehérre való festéshez csak szőke haját használhatunk, és 3—4-szer is meg kell ismételnünk a procedurát. Elhibázott dolog volna tehát barna, vagy fekete hajjal kísérteni meg a halványítást. Hogy fehér színt kapjunk, az utolsó procedura után még a szőke haját azon nedvesen egy jól elzárt szekrénykébe tesszük és kénnel kifüstöljük.

Az eljárás itt a következő:

Egy magas és keskeny szekrénybe, melynek alján néhány nyílás van és a talapnál valamivel magasabbra helyezendő el, hogy a levegő szabadon járjon át a nyílásokon, egy fém-tartóba ként helyezünk el. A haját spárgával kötjük a szekrény tetejére és pedig úgy, hogy szabadon csüggjön le a szekrénybe. Hogy a kénfüst elillanását meggátoljuk, az egész szekrényt nedves rongyokba burkoljuk.

Természetesen a kén kellemetlen büze miatt a szabadban kell az eljárást végrehajtanunk. Miután eléggé kifüstöltük a haját, jól kiáztatjuk forró vízben, melybe kis szalmiákszeszt (egy liter vízhez egy evőkanál szalmiákszeszt) és néhány csepp párisi kéket vegyítettünk.

Ha ez eljárásban kellő gyakorlatra teszünk szert, úgy minden nehézségek nélkül fogjuk tudni használhatlan haját a kívánt színre halványítani.

A haj festése.

1. Világosszőke. Ennek a hajszínek előállítása iparunknak egyik legnehezebb feladata; mert bizonyos gyakorlottságot tételez fel és az első kísérletnél nem mindig sikerül. Ennek a festéknek az előállítása a következő recept szerint történik: 1000 rész víz, 3 rész kékfakivonat, 3 rész kékkő, 15 rész vasvitriol, (rézvíz) megfőzendő. A haját rövid ideig visszahagyjuk, aztán Talkporral addig dörzsöljük, míg meg nem szárad. A haját jól meg kell rázni és többször lehuzni. Ha a Talkport nem használjuk és a haját szódaoldatban mossuk, a haj vöröses-szőke lesz.

2. Sötétszőke. 1000 rész víz, 5 rész kékfakivonat, 3

rész kékkő, 15 rész vasvitriol, Talkporral dörzsölve matt, szódaoldatban vöröses.

3. Világosbarna. 1000 rész víz, 5 rész kékfakivonat, 3 rész kékkő, 15 rész visvitriol. Hosszabb főzés. Utólag Talkporral dörzsölve matt lesz. Szódaoldatban vöröses.

4. Középbarna. 1000 rész víz, 4 rész kékfakivonat, 3 rész szumach, 3 rész kékkő, 15 rész vasvitriol, szódaoldatban mosni.

5. Sötétbarna. 1000 rész víz, 5 rész kékfakivonat, 10—15 rész szumach, 3 rész kékkő, 15 rész vasvitriol.

6. Koromfekete. 1000 rész vizet, 15 rész kékfakivonatot a festendő hajjal egy negyedóráig kell főzni. A haját azután oldatba tesszük, mely 15 rész kettős krómsavas kaliból és 500 rész vízből áll; majd megmossuk a haját szódaoldatban. Minden festésnél a haját előbb jól meg kell mosni, nehogy zsiros legyen, mert ha zsiros, a festék nem fogja. Ha a haj színe festés után tulsötét lenne, úgy forró vízben kell lehuzni. Forró vízben sósavnak kell lennie. A viszony 1 liter víz és egy egész és másfél dekagramm sósav.

A középkori hajfestészet s szépítő szerek eredete.

Közli: **Horváth Ferenc.**

Megszoktuk, hogy a toilette szépítő szereit, melyek a mostoha természet hátrányait eltávolítani, elfödözni vagy kijavítani hivatvák, melyeknek a mulékony ifjúságot és szépséget kell visszavarázsolniok, megszoktuk, hogy a szereket csak a mi korunkban keressük, mintha az őskor egyáltalán ment lett volna minden hiuságtól. Nagyon tévedünk. A középkornak épp annyi, ha nem több szépítő szere volt, mint a mi korunknak jelenleg s bizonyára, ha kevésbbé művésziek, hanem azért szint oly számosak.

Már a félvad dákoknál, sarmatáknál és germánoknál, kik a miveltségnek vajmi alacsony fokán álltak, feltaláljuk a szépítő szereket, a festéket, melylyel bemázolják az arcot s a kendőzés első, habár durva eszközeit. Régi germán sirokban láncocskákra fűzve találnak csont és bronz fésűket, fűző vesszőket, fogvájókat s kis érc fogócskákat, melyekkel a haját szokták kitépni az arcból.

Már a középkor első századában olvassuk, hogy a germán nők sörrel mossák arcukat s hajukat festik, hogy vörhenyes szőkék legyenek. A szőke haj volt azon korban divat s a civilizáció uralkodó városától, Rómától egész a Rajna erdős, posványos vidékéig elhatott a hiuság hatalma. A germán népektől vásároltak a római hölgyek parókákat; s miután ez meglehetősen jövedelmező üzlet vala, elég okot szolgáltatott arra, hogy a hajnak gondját viseljék a barbárok. Már Martialis beszéli, hogy a teutonok bizonyos habzó szerrel lángvörösre festik a hajukat. Sidonius Apollinarius azt mondja, hogy a burgundiak aludt tejet öntenek hajukra. Hihetőleg valami egyebet is keverhettek még e tej közé.

Plinius már részletesebben szól természettörténetében azon szappanról, melyet a gallusok használtak, hogy a hajukat vörhenyesre fessék s egyuttal tudósít arról, hogy a férfiak még jobban használták ezt, mint a nők. A batavok készítették főleg a szappant és nagy mennyiségben szállították Rómába, hol a hui piperkőcök, férfiak és hölgyek egyaránt, mind csak azon igyekeztek, hogy vörös haját viselhessenek; akár a magukét befestve, akár germánok hajából készült parókát.

A népvándorlás viharos korszakából kevés adataink vannak a toilette nézve, de e kevés adat is bebizonyítja,

hogy a rettenetes harcok közepette is reá értek az emberek a hiuság apró bajaival is bibelődni. A régi krónikákból értesülve arról, hogy a frank királyok idejében még az apáca klastromokban is oly fontos dolog volt a cifrázkodás és az öltözködés, hogy gyakran élénk viták támadtak a felett s nem egy zárda apátnője emelkedett fel vagy bukott meg a toilette kérdése által. A férfiak kolostoraiban is szerfölött elterjedhetett azon időben a cifrázkodás hatalma.

Természetesen nem mindenhol, mert például a szentgalleni zárdában két fésű volt felakasztva az ebédlöben általános használatra. Itt e hires zárdában még meg volt azon áhitatos szokás, hogy a reggeli öltözködést, a fesülködést és borotválkozást egy-egy imádság kíséretében végezték, mindegyik funkcióra külön imádság levén kiszabva.

Egyébiránt nevezetes dolgokat beszéltek a régi krónikák az e korbéli barátok hiuságáról. Innen értesülve, hogy a szerzetesek fűzik magukat és összeszorítják a kámzsát a deréken, hogy karcsuknak látszassanak. Finom es atlatszözetből hordanak bő nadrágot, hegyes orru szűk csizmakat és megtanítják szolgálóikat, hogyan kell azt tükörsímarra kikefélni. A fésűk és tükrök az egész középkoron at kiváló luxus tárgyai voltak. Elefántcsontból vagy ezüsből készültek, kicifrázták és feldiszitették a kis kezi tükrök hátsó lapját s fogantyuját.

Egy ily tükör hátsó lapját látva megörökitve a 12-dik századból, mely egy vár bevetelét ábrázolja, a melyet Venus vezénylete alatt nők oltalmaznak, rózsákat és virágokat szórva a támadó lovagokra.

E veszedelmes lövöldözéstől vissza nem rettenve a lovagok, már felrohannak a szerelem várába és kapitulációra kényszerítik a vár őrséget.

Már a Carolingek idejében sajátságos módon használták az ilyen kis kezi tükröket; csizmáikra tűztek fel, valószínűleg azért, hogy saját szépséges képüket nezegethessék; később a nők övre akasztva hordták. A mint e szokást gazdagabb paraszt nők is utanozták. A XIII-ik században zsinegen hordva az elefántcsont-tükröt.

A XIV-ik és XV-ik században ismét új szokást találunk; a nők imádságos könyveikbe rakják a kis tükröt, bizonyosan, hogy a hosszú isteni tisztelet alatt önmaguk csodálásának kellemes multságát élvezhessék. A XVI-ik században a legyezők végére illesztettek, a mit mindig magukkal hordtak társaságban s utcán.

A keresztes háborúk korában, midőn a lovagok intézménye, a troubadourok es lovagias köleszet oly nagy virágzásba kezdett jönni, természetes, hogy a toilette szerfölött fontos dologga vált.

A XIV-ik században már megkezdődik ama folytonos változás, melyet divatnak nevezünk: még pedig oly nagy mérvben, hogy a mi korunkban az öltözködés még konzervatívnek nevezhető azon kor felforgató s minden percben változó divatjához képest. Már akkor a kendőzés minden neme is általánosan szokasos, a gyorsan muló ifjúságot és szépségeit mesterséges eszközöknek kell visszapótolniok.

A XV. században már a pórnép is süti és fodrozza haját. Parfümot hordanak az emberek magukkal, kalapjokra, zsinigre akasztják vagy zsebeikben hordják. Kis zacskóban is hordanak magukkal jószagu szereket s a költők el nem mulasztják ezt ajánlani minden nemes lovagnak.

A toilette főgondja természetesen az arc színére és a hajra irányul. A fehér arcból, a fehér nyak, kéz a főcél és ha a természet nem segít, segíteni kell a művészetnek. A papság, mely a kendőzés ellen keményen fellépett, sem

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

prédikációk, sem egyházi zsinatok által ki nem irhatta az elharapódzó hiúságot; habár tiltották szigorú büntetés alatt az arc festését, habár fenyegették a pokollal s annak tüzes lángjaival e világ hiúságában szülöttek.

Olivier Maillard barát így szólt a párisiakhoz: Befestitek arcotokat s mázzal kenitek be, a mit tisztességes aszszonynak soha sem volna szabad tenni.

Érdekes e korból egy provencai költő Montoudon két költeménye, ki kolostorát elhagyva, mint kóbor troubadour járt országról országra. Az elsőben a barátok mint vádlók, a nők mint vádlottak jelennek meg az Isten ítélőszéke előtt. A barátok vádolják a nőket, hogy ezek elsajátítják a festészetet, a szerzetesek kiváltságos művészetét és úgy festik orcáikat, hogy elhomályosítják a kápolna szent képeit.

A XIV-ik században szokás volt a napon fehéríteni meg az emberek haját, mint a hogy fehéríteni szokták a vásznat, A szőke haj lett ismét uralkodó divat Olaszországban s azért találjuk az e korbéli olasz festők képein rendszeren a szőkehajú nőket. Sokat levon az illuzióból, ha hozzá gondoljuk, hogy ezek legnagyobb része parókat viselt.

A haj halványítása és festése következő módon ment véghez: Velencében, Florenben, Nápolyban és más városokban a nők felmennek az erkélyre és feleviszik a festéket s mázakat, keféket és kézi tükröt, egy széles selyemkalap karimáját teszik fejükre és a lyukon, a hol a kalap tetejének kellene lenni, kidugják hajukat, azután bekenik, kefélik és megszáritják a napon, míg újra bekenik és ismét megszáritják, így teszik mindaddig, míg csak hajuk szőke nem lesz.

Vegyes hírek.

Pályázati hirdetés. A néhai Axmann Károly-féle alapítvány rendelkezésre álló kamatai az eddigi szokásokhoz képest a szent karácsonyi ünnepek alkalmával fognak kiosztani.

Ezen kamatból való segélyezésre igényt tarthatnak: önhibájukon kívül elszegényedett és nyomorral küzdő budapesti illetőségű borbélyok és fodrászok, esetleg azok özvegyei és árvái.

A kellőleg megokolt kérvények f. é. december hó 17-ik napjának este 6 óráig nyújtandók be a testületi irodában (VII., Dohány-utca 28. sz. II. em.)

A testületi elnökség.

Kerületi ügyek.

I. ker. Iparos-kör „Fodrász Szakosztályának” helyisége (Szivós-féle vendéglő). Összejövetelek minden csütörtökön este tartatik.

A budapesti II. ker. fodrászok köre beolvadt a II. ker. Iparos-körbe s mint szakosztály, minden hétfőn tovább működik. A II. ker. Iparos-kör fodrász szakosztályának helyisége II. ker. Fő-utca 38. szám alatt van.

III. ker. kör, Fő-tér 2. szám alatt levő Pertl-féle vendéglőben van. Összejövetelek minden 1. és 15. utáni kedden este 8—10 óráig tartatnak.

IV. ker. kör helyisége Városház-utca Gömbös-féle vendéglő (Zenélőóra) van. Összejövetelek minden hó 1-ső és 15. utáni kedden tartatnak.

V. ker. Fodrászok Társaskör helyisége Riesz-féle vendéglő külön termében (Szabadság-tér és Sas-utca sarok) van. Összejövetelek minden 1. és 15. utáni kedden tartatnak.

A VI. ker. kör helyisége VI. ker., Izabella-utca 68. szám alatt (Szalai János vendéglőjében) van.

VII. ker. kör helyisége Izabella-utca 29. szám (Noskó Pál-féle vendéglő külön helyiségében) van. Összejövetelek minden csütörtök este 8 órakor tartatik.

A Borbély és Fodrászsegédek (ujjonnan alakult hazafias) országos Egyesületének központi helyisége Budapest, IV. ker. Szervita-tér 8. szám. Hivatalos órák: Tagok felvételére minden csütörtökön este 9—10 óráig. Munkaközvetítés csakis a tagok számára minden este 9—10 óráig.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.
Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzletvezetőnek ajánlkozok oly szakférfi, aki több éve, hogy önnállóan működik és most oly gyermektelen özvegyasszonynál ohajt állást foglalni, ahol házasságra is reflektálhatna. — Levelek: „Özv. fodrász” cím alatt kéretnek e lap kiadóhivatalába.

Fodrász-üzlet minden elfogadható árban eladó és rögtön átvehető. Bővebbet Fridrich Rezső fodrásznál I. ker. Fortuna-utca 23. (Várban).

Egy jobbforgalmu **Fodrász-üzlet** vidékre költözés véget eladó. — Cím a kiadóban.

Egy jobb közönségtől látogatott **Fodrász-üzletet** házal együtt megvételre keresek. Körülményes ajánlatokat kérek Horváth István fodrászsegéd VI. ker. Vörösmarty-utca 41. Budapest.

Két mozdó márvánnyal, egyik 2 lavourral, másik egy lavourral, vízvezeték csappal sürgősen eladó. — Cím: Király-utca 104. asztalos.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váci-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett **borotva-műköszörűdét alapítottam**

és raktáron tartom a legkiválóbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váci-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Eredeti ROXO borotvák és élfinomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

KRAUSZ VICTOR
M Ü K Ö S Z Ö R Ü S
BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is a fenti cégnél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

T. szaktársaim figyelmébe!

Tisztelt szaktársaim szives figyelmét bátorlodom felhívni arra a fontos körülményre, hogy nem saját bélyegzőmmel ellátott idegen, silány anyagu és készítményű árut, hanem

Galdon Lajos-féle „Togo“ és „prima Togo“
elnevezés alatt

csakis a legfinomabb anyagból való, saját készítményű bajuszkötőimet hozom forgalomba!

Bajuszkötőim úgy anyag, mint kivitel tekintetében felülmúlják minden eddig gyártott bajuszkötőt, amiről t. szaktársaim meggyőződhetnek.

T. szaktársaim szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

GALDON LAJOS

Budapest, IX., Ferenc-körut 46.

Bajuszkötőim kaphatók: Ángyán Béla urnál, József-körut 9. és a Raktárszövetkezetben.

A legfinomabb anyag!

Saját készítmény!

S O L I N G E N .

Raktárak Budapesten:

Reiter Mihály

IV., Arany-kéz-uteza 2. és

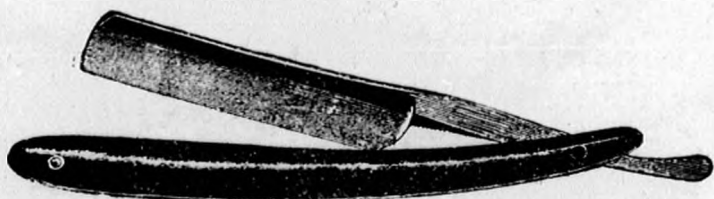
Thürr Mihály

V., Dorottya-uteza 8.

Kérjen árjegyzéket.

Pollart-féle fenőszíjak a létezők között a legjobbak, a beretvának élesre fenése és élesen való megtartására. Csak Berlinben 1000-nél több van használatban.

Pollart-féle beretvák csakis I-ső minőségű angol aczélból készülnek.

Barabás és Koller

DRESZMANN KÁROLY cég volt alkalmazottjai

borotva homoru köszörülde villanyerővel

— és fodrászati cikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrássy-ut mellett.)

Elvállalnak e szakmába vágó mindennemű **köszörülést.** Raktáron tartanak a legjobb gyártmányu **aczélárukat.**

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

A tyukszem és borkeményedések korszaka letűnt.

Urak, hölgyek, minden rangu és foglalkozásu egyének!

Kik a **Tyukszem** és **Borkeményedések** okozta gyötrelmes kinoktól **gyorsan, biztosan** és **minden fájdalom nélkül** szabadulni akarnak, szerezze be maguknak a Róth Sámuel-féle **Magnifik tyukszemvesztő tapaszt.**

Egy doboz ára használati utasítással 1 korona 50 fillér. Fodrászok nagy árengedménnyel beszerezhetik a következő előnyösen ismert budapesti illatszerek, fodrászati cikkek és berendezések nagykereskedő cégeknél:

Gáspár Testvérek, bajuszkötő gyár Erzsébet-körut 33.

Glück Jenő és Sándor, Wesselenyi-utca 2.

Dankovszky István, József-tér 8.

Ángyán Béla, József-körut 9.

Balassa és Társa, Andrássy-ut 50.

Nincs többé tyukszem borkeményedés és szemölcs.

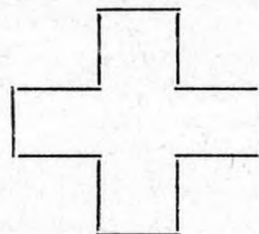
Fodrászhoz

szokott-e Ön járni?

ha igen,

okvetlen kérje, hogy borotválás, hajvágás után a hirneves és minden bajtól megóvó

Alföldi fehér keresztes

S Ó S B O R S Z E S Z T .

feckendezze be az arcát és mossa meg fejét, meg fogja látni, hogy mily, **még soha** nem érzett kellemes érzése lesz és megóvódik minden infekciótól, mert előmozdítja a

hajnövesztést,

elősegíti a szövetképződést, élénkebb működésbe hozza a

vérkeringést,

meggátolja a hajhullást, hullámos és fényessé teszi a haját. **Öregek és ifjak, férfiak, asszonyok, pór és nemes, gazdag és szegény** egyaránt becsüli e kiváló

S Ó S B O R S Z E S Z T .

Előállítja az

Alföldi Cognagyár Részvénytársaság

K e c s k e m é t e n .

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küld a főraktár:

L é d e r e r „M a g y a r K i r á l y“

gyógyszertár

Budapest, V., Erzsébet-tér, Marokkói-utca 2.

Óriási próbaüveg 40 fill.

Nagy üveg 1 kor. * Egész nagy üveg 2 kor.

Mindenkinek saját

érdeke, hogy szükségletét ott szerezze be, ahol kifogástalan jó árut, versenyt kizáró áron, és hol az e szakmához szükséges összes cikkek kaphatók. Tehát kérem egy próbarendeléssel kísérletet tenni, személyesen vagy telefonon (48—13.) mert a legkisebb megrendelést is szívesen házhoz szállítom.

ÁNGYÁN BÉLA

fodrászati műszer és illatszer nagybani raktára
Budapest, VIII., József-körut 9. (Bazár-udvar.)

Van szerencsém a tisztelt fodrász és borbély urak szíves tudomására adni, hogy üzletem november hó elsőtől fogva **jóval kibővítettem** ezáltal a már úgy is **nagyválasztéku áruraktáram** jelenleg **oly dúsválasztéku**, hogy ezen szakmában a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Legujabban raktárra érkeztek nagyválasztékban **Higienikus vatta** és **puder tartályok, fertőtlenítő készülékek** és **vizmelegítők**.

Teljes üzleti berendezésekből állandóan nagy mintaraktár.

Üzleti kabátok, borotvák, haj és szakál vágógépek és **ollókból** különösen nagyválasztéku raktár és kedvező árak.

Dreszmann Károly

homoru műköszörűlde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörűldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

Palágyi Miksa

hajraktára

Budapest, VI., Szerecsen-utca 30.

Mindennemü nyers és präparált hajak.

Állandó nagy raktár minden színü és

— hosszúságu hajfonatokban. —

A legjobb hajfestőszer!

Nigrosin a legidealisabb hajfestőszer, mivel az általa festett haj oly természetes szép színt és fényt kap, hogy a legügyesebb szem sem képes felfedezni, hogy a haj festve van.

Vizben, gőzben nem változik. A napon nem mutat zöld színt, mint más hajfestőszer. Korom fekete színe is újrafestés nélkül is hónapokig eltart. **Fodrász és borbély** uraknak nagyon ajánlíható.

Eladási ár: Három pár 6— kor., egy pár 2-40 kor.

Fodrász és borbély urak tetemes árengedményben részesülnek.

Kapható: **Rogátsy Kálmán**

drogeria és illatszer üzletében **Rákóczy-ut 10.**

GÁSPÁR TESTVÉREK

fodrászati cikkek üzletében **Erzsébet-körut 33.**

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörűldéje és aczél áru raktára.

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvák tartom raktáromom, melyek saját műhelyember lesznek köszörűlve. Ára drb.-ként 2-80 fill.-től kezdve felfelé Haj- szakál-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymin' Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyü járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben úgy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt visszaveszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakál-vágó gép köszörűlő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakál vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörűlni.

Köszörűlési árak:

Egész homoru	1-20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1-20 "	Szakál vágó olló	50 "
Francia	1-20 "	Haj vágó gép	80 "
Borotva uj él	—60 "	Szakál vágó gép	80 "

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helyben valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Lipp Ferencz

műköszörűs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

A ki pénzének nem ellensége

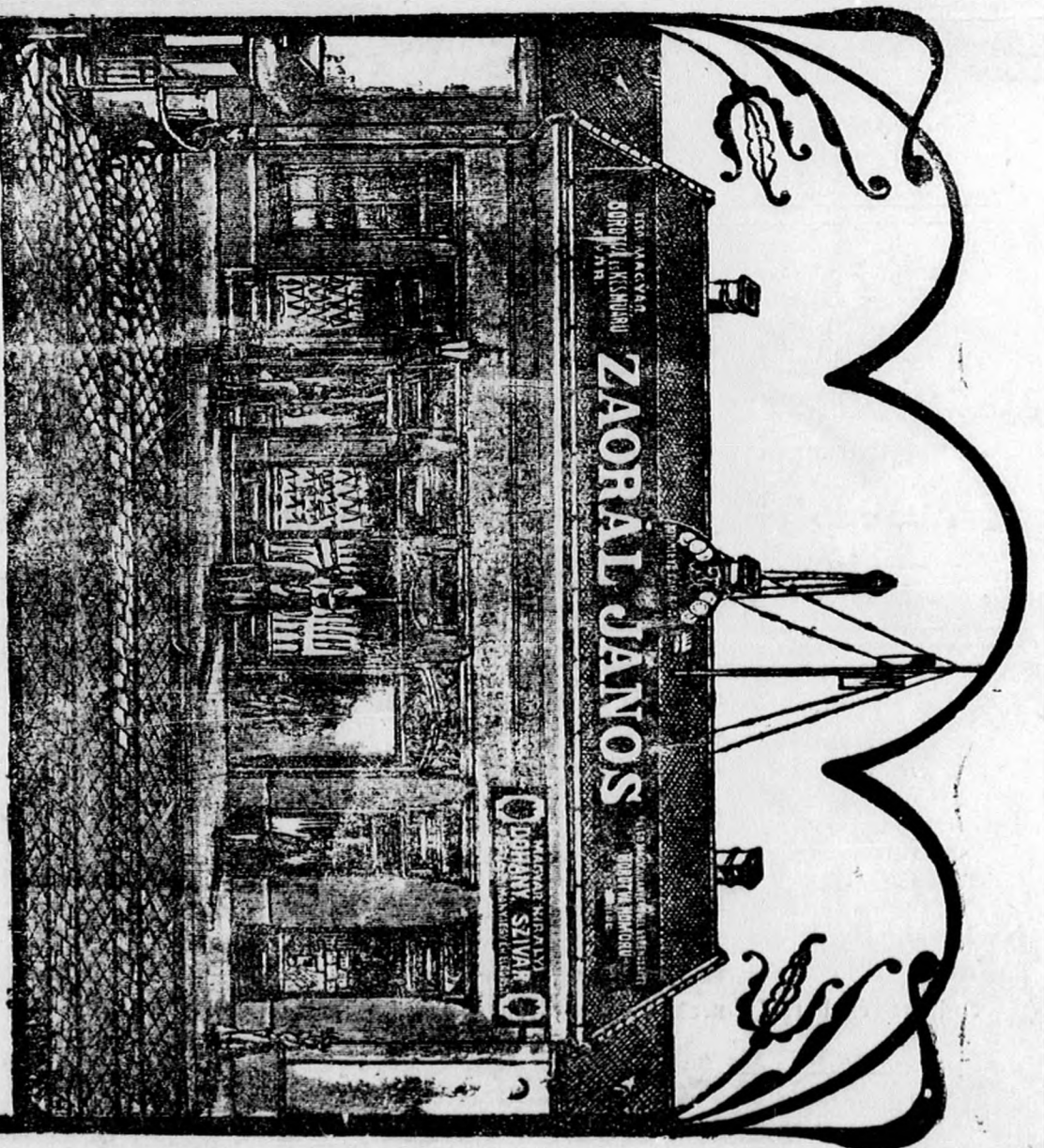
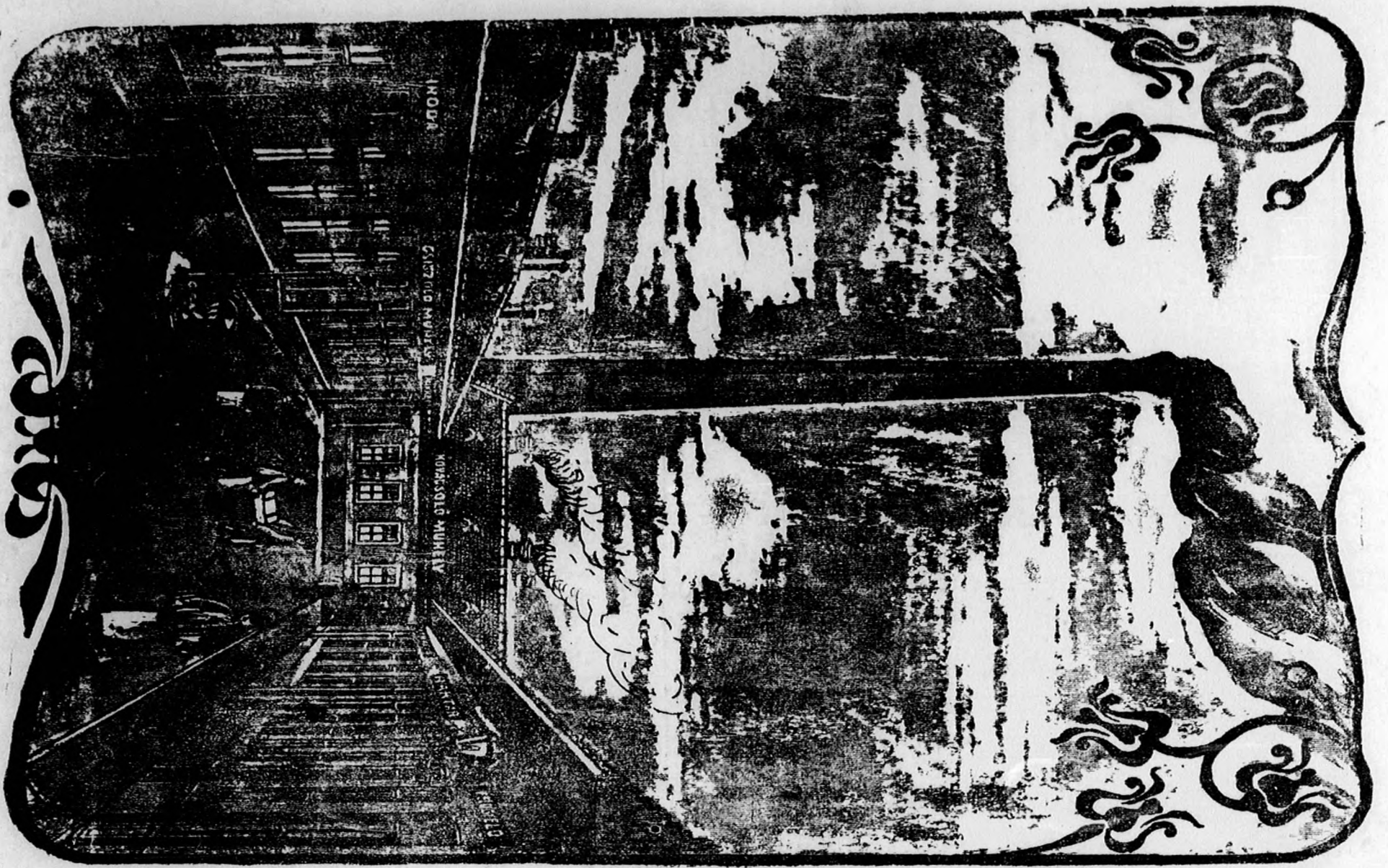
és kevés pénzért jó üzleti kabátot akar, az forduljon kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó mester

Akácfa-utca 10. (Dohány-utca sarok.)

Levelező-lapi értesítésre házhoz jövök.

Midőn igen tisztelt vevőimnek az eddigi bizalomért köszönetet mondok, nem mulaszthatom el s íves figyeleműket arra felhívni, hogy az itt látható terv szerint folyó év május hóban Ujpesten, **Árpád-ut (volt Fő-ut) 25. szám alatt** saját házamban

borotva és késműárú gyárat

rendeztem be, amelyben a legjobb borotvákat és késműárúkat készítem, azon törekedve, hogy t vevőimet teljesen kielégítsem és a magyar iparnak ezen a téren a külföld előtt is becsületet szerezzek.

Szíves partfogásukért a jövőre is esedezvén

ZAORÁL JÁNOS.